

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlár sora 20 kr.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztői Iroda

és
kiadóhivatal:
Nagyenyedi Könyv-
nyomda és Papírná-
gyár Részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,
hova ugy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

A költségvetési vita vége.

A pénzügyminiszter budgetjét mindig a költségvetési vita végén tárgyalják és e tárgya letárgyalása után már csak egy rövid lélekzetű appropriációra van szükség, hogy az egész költségvetést tető alá helyez-
zék. Ezt az általánosan kielégítő véget Lu-
kács László pénzügyminiszter egy épp
oly fényes, mint szakszerűen meggyőző be-
széddel jelezte, melyet egyszerűen remeknek
kell neveznünk a vitaközlés művészetében.
Megengedte, hogy az 1868-iki és az 1897-
diki költségvetések közt óriási különbség
van és hogy az állami bevételek terén a
fejlődés nem mindenütt természetes. De az
1867-iki költségvetés netto budget volt, míg
ez idő óta minden évben brutto budgettel
van dolgunk. 1868-ban az államnak majd
semmi funkciója sem volt, míg most még
a társadalom teendői is, a felebaráti szere-
tet terén, az állam költségvetésébe vannak
felvéve. És ki akarja tagadni a nagy hala-
dást, az állami intézmények nagyszerű fej-
lődését, melyeket 1868. óta a magyar ál-
lami budgetnek kellett ellátni és elősegi-
teni. Minő ma a honvédség az akkorihoz
képest? Hol volt akkor a magyar állam-
vasut? Kulturális terén óriási haladást je-
gyezhetünk fel. Posta és távirda, igazság-
ügy, közbiztonság stb. bámulatosan fejlődött
s mindenesetre megtartotta azt a mértéket
és tempót, amelyben az állami kiadások

felszaporodtak. A bevételek növekedését
semmi esetre sem lehet minden téren ter-
mészetesnek nevezni. Az idők folyamán bi-
zonyos adó-nemeket reformáltunk és törvé-
nyek által iparkodtunk nagyobb pénzügyi
eredményeket elérni. Ezt mindenesetre mes-
terséges fejlesztésnek lehet nevezni. De az
állami bevételek legtöbb terén 1868. óta
nem leptettünk életbe törvényváltoztatást
és a bevételek ezeken a tereken is oly
arányban fejlődtek, mint amazokon, tehát
bevételeinek természetes fejlődését semmi-
esetre sem lehet tagadni.

Az Ausztriával való kiegyezést illetően a
pénzügyminiszter beszéde nyilatkozatot csak
annyiban nyújtott, hogy a kormány mind-
azokat az ígéreket tökéletesen és egészen
teljesíteni fogja, melyek oly kérdésekre vo-
natkoznak, melyeknek elintézése tőle függ
és az ő illetékességéhez tartozik. A kör-
mány egy irányban sem változtatta meg a
változások előtt elfoglalt álláspontját és ra-
gaszkodik mindama ponthoz, melyet a kép-
viselőháznak a törekvésre érdemesnek jelölt
meg.

A kvóta megállapítása mindaddig el-
volt s még ma is el van vonva a kormány
illetékessége alól s tekintetben nyilatkozni
ma sem lehet. A kormány ma ugyanazt az
álláspontot foglalja el, melyet Lukács
pénzügyminiszter tavalyi expozéjában hang-
súlyozott, s ez tökéletesen elég a helyzet
tisztázásához. Mint a „P. Corr.“ végül je-

lenti, a kiegyezési javaslatok már legköze-
lebb a képviselőház elé terjesztetnek.

Sz. 3963—897. Alsófehér vármegye alis-
pánjától. Vármegyénk méltóságos főispánja
a vármegye tavaszi rendes közgyűlése ha-
tárnapját folyó évi március hó 30-ára tűz-
ven ki, ezen d. e. 10 órakor kezdődő köz-
gyűlésre van szerencsém meghívni.

Tárgysorozat: 1. A vármegyei házi
pénztár által kezelt pénz-alapok 1896. évi
zár-számadása. 2. Előterjesztés a vármegyei
házi pénztár megvizsgálásáról. 3. Előterjesz-
tés a takarékpénztárilag kezelt megyei ala-
pokról. 4. A mértékhitelítő hivatal 1896.
évi zár-számadása. 5. Előterjesztés a megyei
árvai tartalék-alap által megterítendő árva-
szeki dologi kiadásokról. 6. M. kir. belügy-
miniszter ur leirata egy al-levéltárnoki és
egy pénztári irnoki állás engedélyezése tár-
gyában. 7. M. kir. belügyminiszteri leirat a
a megyei színház építése ügyében. 8. Val-
lás- és közotatásügyi miniszteri leirat a me-
gye területén állami iskolák építésére általa
törlesztendő megyei kölcsön felvétele tár-
gyában. 9. M. kir. belügyminiszteri leirat
az alispáni ügyviteli szabályzat átdolgozása
iránt. 10. Kereskedelmi miniszteri leirat a
községi közmunkákról szóló vármegyei sza-
bályrendelet módosítása iránt. 11. Kereske-
delmi miniszteri leirat a bérkocsi-szabály-
rendelet módosítása iránt. 12. Előterjesztés
az 1894. évi XII. t.-cz. értelmében még ké-

TÁRCSA.

Miért nem kérdezte meg? . . .

Azt mondá ön, asszonyom, beszéljem el
első szerelmemet. Megbocsásson, de, daczára,
hogy oly szerelmes voltam, mint egy kis
macska, még sem számlálhatom szeretői-
met Don Juan-ként: nro 1, nro 2., nro 3 . . .

Akit szerettem forrón, igazán, azt el is
vettem s szerettem ma is úgy, mint akkor.
Hanem mégis volt valaki, aki iránt nem
voltam közönyös, kire most is kedvesen
emlékszem vissza; ezt elbeszéltem azon fel-
tétel alatt, ha feleségemnek meg nem
mondja.

Árva fiu voltam, nem volt édes anyám.
Szegény gyermek voltam, nem voltak cifra
játékszereim. Mostohámat nem szerettem,
pedig jó asszony volt, nyugodjék békével,
mert hát így szokás. Játékaimat sem sze-
rettem. Érdemes is egy pár eltört bögrének
a füle (ezek voltak lovaim), meg az én szob-
rászi műhelyemből kikerült agyag-ökö, hogy
az ember szeresse. Eljártam velök, mert
egyedüli gyerek voltam, azonban hamar rá
untam, abban hagytam. Leginkább szeret-
tem olvasni, ámbár nem igen értettem apám
szent könyveit. (Most olvasnék szívesen,
meg is érteném, de nem érek rá.)

Legnagyobb örömem volt, ha a szomszédba

mehettem játszani; ide ritkán engedtek,
mert apám gazdasági viszonyai nem enged-
ték meg a cselédtartást. Így, mikor vaká-
cióra haza mentem „mulatni“, kisebb ko-
romban a libák, nagyobb koromban a kajla-
tehen őrzése volt az én mindennapi szóra-
kozásom.

Hanem az Isten véghetetlen bölcsessége
minden hat nap utánra helyezett egy he-
tediket. Ekkor nem mentem sem a libák-
kal, sem a kajlatehennel. Dél előtt temp-
lomba kellett mennem, ott énekelni kellett
az öreg „mesturammal“, aki mindent tudott
a világon, csak énekelni nem. Az isten bo-
csássá meg a bűnet haló porában is, az én
ének-tudományomat is tönkre silányította;
ugy elvitt magával a felső regiszterekbe,
hogy sokszor azt hittem, kirepülünk az
őcska templom lyukas tetején.

Délután nem volt templomozás soha, mert
hát nem volt szokásban. A buzgó atyafiak
így gondolkodtak: Elég ha, megadják a pap-
nak a két kalongya képét (jól a csür olda-
lához verve), minek még templomba is
járni? Vasárnap délután kaptam engedélyt
a szomszédba menni játszani. Ezek voltak
boldog óráim. Táncolni ugyan sohasem
szoktam, de ide mindig tánczlelésben sza-
ladtam, mert pro primo: erősen szerettem
a „káposztáslepenyt“, melyet a néni művé-
szileg készített (a krémest, mely minden

gyereknek ideálja, maig sem ismerem), pro
secundo: volt a szomszédban egy kis fiu,
kisebb mint én, és egy kekszemű kis leány,
velem egykoru. Ez árva volt, nem volt sem
apja, sem anyja, kegyelemből tartották. Ezek
voltak játszó társaim. A kis fiu — tudva,
hogy ő az egyedüli ur a háznál, — kényes
volt, mindig cibálta, meg boszantotta ke-
gyelemből való néniáját.

Magam — habár még akkor csak meztel-
láb jártam is — talpig gavallér ember lé-
vén, rendesen pártját fogtam szegénykének,
amiért a kis fiu rendesen megharagudott
(nem lévén még elterjedve a párbaj-mánia),
nem játszott velünk. Annál kedvesebben
játsztam én az én kekszemű szelid kis ba-
rátnómmal. Mindenben engedtem utána, ő
pedig szeliden tűrte sokszor pajkosságai-
mat is.

Nagyon csintalan gyermek voltam, s reám
mérseklőleg hatott a kis leány gyöngéd
szelidsége; innen van az, hogy én nem va-
gyok hive a kis fiuk és kis leányok külön
iskoláztatásának. Nálam, igaz, külön vannak
fiuk és leányok, de ez nem az én művem.

Legtöbbször játsztuk a férj és feleség
szerepét. Én mentem a mezőre szántani,
vetni, hordani a kis szekérral (a módos
fiúnak minden játékszere volt); ő meg fő-
zött. Az edényeket szintén én készítettem
sárból, meg fiatal disznóinyéből.

sztendő vármegyei szabályrendeletek iránt. 13. a) Előterjesztés a miháczfalvi küküllői révjog megváltása iránt; b) Wesselényi Miklóssal megkötött vásár-szerződés elfogadása és az építendő küküllői álló hídén a vámszedési engedély kieszakölése tárgyában. 14. Előterjesztés a miháczfalvi marosi vas-híd lejárá vámszedési engedélye meghosszabbítása tárgyában. 15. Előterjesztés a metesdi csendőr-laktanya kibővítésére eszközölt pótépitkezés és annak költségeire 800 frt ideiglenes kölcsön felvétele tárgyában. 16. Jelentés a megyei tisztviselői nyugdíjalap 1896. évi állásáról. 17. Előterjesztés a vármegyei monográfia I. kötete első felének megjelenéséről és a monográfia-példányok kiküldése iránt. 18. Választások: a) a vármegyei főjegyzői állásra; b) ez állásnak előléptetéssel betöltése esetén a megyei jegyzői karban megürült egy vagy több állások betöltésére; c) a kisenyedi főszolgabírói állásra; d) a loávtató bizottság elnökére; e) a lótenyésztési bizottság kiegészítésére; f) megyei pénztár-vizsgáló bizottságra. 19. A helybeli honvéd-zászlóalj parancsnokságának kérése a laktanyában istálló építése iránt. 20. Nagy-Enyed város szabályrendelete a piaci helypénz-szedés körüli visszaélések megtorlása tárgyában. 21. Nagy-Enyed város szabályrendelete a piaci helypénzfizetési jövedek csontkítások megtorlása tárgyában. 22. Nagy-Enyed város határozata a Földvári Lászlóné gr. Spanochi Jozefin alsó- és felső-fügedi birtoka megvásárlása tárgyában. 23. Nagy-Enyed város határozata a város tulajdonát képező kötményezett regale-kötvényéből 84.000 frt devinculálása tárgyában. 24. Nagy-Enyed város határozata az ifj. és id. Dunai Antal és Sándor házaspár telkének csere-vásár útján megszerzése iránt. 25. Nagy-Enyed város határozata Dr. Jenei Eleknek utcai terjedek eladása iránt. 26. Nagy-Enyed város és Ujvári Imre közti csere-vásár-szerződés. 27. Nagy-Enyed város határozata a Görög Lászlóné telkének megvétele iránt. 28. Vizakna város határozata a táviró-hiva-

tal felállítás költségeihez hozzájárulása iránt. 29. Zalathna község határozata az állami ut átkelési szakaszának rendezéséhez 3000 frttal hozzájárulása iránt. 30. M. Igen határozata az utcák kikavicsozása s a piaczon járda készítése tárgyában. 31. Fel-Enyed község és Makavé Jákób közti életjáradéki szerződés. 32. Tövis község határozata a regale-kártalanításból elköltött összegnek helyreépítése iránt.

Felbbrzezések: 33. Gyulafehérvár városának az árvai és városi közalapok pénzei elhelyezésére vonatkozó határozata ellen. 34. A Nagy-Enyed városi első rendőrbiztosnak megválasztása ellen. 35. A vizaknai városi orvosnak megválasztása ellen. 36. A vingárdi községi bíróválasztás ellen. 37. A krakkói községi bíróválasztás ellen. 38. Az ózdi községi bíróválasztás ellen. 39. A borbándi községi bíróválasztás ellen. 40. A trimpoeli községi bíróválasztás ellen. 41. A zalathnai pénztárnokválasztás ellen. 42. A vingárdi pénztárnokválasztás ellen. 43. Vingárd község képviselőinek községi iroda bérbevétele és szolgafogadás tekintetében hozott határozata ellen. 44. Sárd község képviselőinek az erdei kártérítések tárgyában hozott határozata ellen.

45. Előterjesztés az Abrudbánya városi képviselő-testület megújítására választási elnök kiküldése iránt. 46. Árva-pénztári mérlegek. 47. Községi költségvetések. 48. Községi zár-számadások. 49. Az állandó választmány javaslata belügyminiszteri rendelet alapján a vándor-czigányok beoltatása iránt.

Törvényhatósági átiratok: 50. Heves és Fejér vármegyék az Ausztriával közös ügyek költségeihez való hozzájárulási arány fölemelése ellen. 51. Vas és Szabolcs vármegyék a vármegyei tisztviselők fizetésének az állami hivatalnokokéval arányosítása tárgyában. 52. Szabolcs vármegye a vasúti menetjegy-kezdemenyeknek a megyei közkórházi orvosok és megyei utmesterekre kiterjesztése tárgyában. 53. Zemplén vármegye egy magyar gör. kath. püspökség

felállítás tárgyában. 54. Nyitra vármegye a közegészségügyi közszolgálat államosítása iránt. 55. Baranya vármegye a kéményseprés mérveinek a kisközségekben korlátozása iránt. 56. Orvosi oklevelek kihirdetése. 57. Azon ügyek és indítványok, melyek időközben esetleg leérkeznek és sürgős voltaknál fogva az állandó választmány által előkészítettek. Nagy-Enyed, 1897. márczius hó 18-án, Csató János kir. tanácsos, alispán.

Levelezés.

Kobe, (Japán), 1897. jan. 30.

Sanghait a Vasárnapi Ujság részére hosszabban leírtam, azért most csak röviden fogok megemlekezni a chinai Párisról. Annyiban Páris ez, hogy gazdag, fényűző, s chinai modor szerint mulatságos, s az élvhajászó chinai itt mindent feltalál, amit csak óhajjt; pedig élvhajászó chinai sok van. Általában csak a szegényekre talál a példabeszédé vált hangyaszorgalom. A gazdag s a nagy hivatalban levő ellenben lusta, mulatni szerető. A népet jobban megveti, mint az angol, ahol csak lehet, kiszívattyuzza; az állam- és közvagyon meg inkább Csáky szalmájának nézi, mint bármely megromlott európai hivatalnok-osztály. Ezért van aztán, hogy China, dacára természeti kifogyhatatlan kincseinek, szegény. Ezért nem jut vasutrá pénz; s a mandarinok, hogy a nép véleményét s rokonszenvét megtarthassák, a konzervativizmus pathetikus palástjába burkolóznak.

Az európai erőszakosságon kívül ez egyik oka az idegen-gyűlöletnek.

Vakulj magyar, ha chinai vagy is.

Ugyanezt mondták nekem Szikavayban a hittérítő jezsuita atyák. Ezek pedig birhatnak róla tudomással, mert az intézet meghaladta a 100 évet; maga a mostani rendfőnök pedig 25 év óta lakik ott.

Sanghaiban a mulatságok thea-házak, a melyek egyszerű orfeumok, színházak, részint nagy fényvel felszerelve. Opium-házak. Ezen utóbbiakba nem illik járni, azért van sok vendégük.

Igen jámbor, igen mamlasz férj voltam, sokszor nem tetszett neki. Olyankor ő lett a férj s én a feleség, kieserlünk a kalapot a keszkenővel. Ő aztán zsörtölődött, hogy ez meg az nincs jól, ez az étel sótalan, a másik igen elszűt, legtöbbször kifogásolta a kozmás szagot. (Ugy látszik, gyakran halotta a néni főztjéről.) Én rendszeren kértem az engedelmet, mert a gyerekek rosszak, ki kell gyakran szaladni a konyháról, de máskor vigyázok.

Igy játszva teltek a vakációk, az évek. Én már 7-ik gimnázista férfi voltam, s ő 16 éves gyönyörű barna lány lenvirág szemmel. Már megérlelődött bennem az a hit, hogy a világ első tésztája: a káposztás lepény, és a világ legszebb leánya: Vilma.

Szerelemről ki nem ejtettünk soha egy árva szót, sem én, sem ő. Bezzeg ma már a III. gimnázista, meg az első polgárista irogatják a szerelmes leveleket „házi levelező” nélkül is, hogy: „a czírmos cziczám rugja meg (Czenczi néni).”

Telire, minthogy nevelő szülei gazdagok voltak, beköltöztek faluról, városra. Éppen a kollégium tőzsomszédságában volt a lakásuk. Ahogy vége volt az óráknak, mindjárt ott termettem. Élénk, jó kedélyű fiu voltam, az egész háznépet tudtam mulattatni. Kártyáztunk, pletykáztunk (ezt a nagynéni kedvéért), jókat ozsonáztunk (ezt melyik

deák nem szereti?); rendszeren a cseugetés zavart liaza.

Ha nem láttuk egymást, nem epedtünk egymás után; ha együtt lehetünk, nagyon örültünk. Előzékenyek, udvariasok voltunk egymás iránt, anélkül, hogy tudtuk volna, miért. Sonettek nem írtam „hozzá”; ő sem dugdosott a kerítésen keresztül akombakom betűkkel írt „szerelmes levélkeket.”

Egyszer (már VIII. osztályos voltam) azt kérdezte tőlem: „Tudna maga verset írni? Ma napig sem tudok, de azért merészen oda vágtam: „Hogyne!” „Na rögtönözzen egy verset!” „Szerelmes vers legyen?” „Bá-nom is én, amilyet tud.”

Vilma, Vilma, gyöngyvirág,
Téged szeret a világ.

„Tovább!” „Tovább nincs, ennyi az egész.” (Magam bámultam leginkább ezen a költői talentumon.) „De maga is benne van a világban, ugy-e?” — kérdi, rám emelve ragyogó kerek szemét. „Ott”, mondám én, s valami különös érzés járta át egész valómat. „Ak-kor jól van, a költemény be van fejezve.” Hirtelen, önkéntelenül megragadtam a kezét s olvadó hangon sugám: „Nem költemény ez, edes Vilma; ez valóság!” (S itt... na megbocsássanak, nem mondok el, mert megtalálná hallani a feleségem.)

„Hohó! várjon egy kicsit. Le kell tegye az érettségit, azután meg pályára megy,

azután lesz valami, azután... azután... (itt elpirult) lehet valóság.”

Oh asszonyom, mily boldog voltam! Semmit sem tanultam s mégis jól lettem az érettségit. A nyarat vígan töltöttem augusztusig, akkor nagyon beteg lettem. Ennek is megvan a szomorú históriája.

Apám jól lévén dr. Ballagival, kivitte, hogy Budapestre felvesznek a theológiára. (Szegény apám volt az egyedüli eszmadia, aki nem akarta, hogy a fia több legyen, mint ő.) Beküld Váshelyre az érettségi bizonyítvány után. Apámnak nem lévén lova s szekere (egyetlen atyámfia sem ismertem, akinek lova a szekere lett volna), gyalog mentem. Visszafelé, hogy ne kelljen gyalogolni, elmentem Vilmaékhoz megkérdeni, nem megy-e szekér haza? Mily nagy volt az örömöm, midőn mondá Vilma: „Na Gyula, ketten megyünk haza, aztán ne legyen unalmas utitárs.”

Igen meleg lévén, naplemente felé indul-tunk jó négy lóval. Figyelmeztettem, hogy vegyen téli felőt, nagy kendőt. De ő a nagy melegben ezt szükségtelennek találta. Én, dacára, hogy gyalog mentem, hazulról téli felsővel voltam, megtartván az örmény testamentumát: „Amikor utazol, Szent-György naptól Szent-Mihály napig el ne hagyd a téli gunyád; azontul lássál mit csalsz.”

Opium-házban nem voltam, oda nem vezettek el az európaiak.

Az európai is chinai modorban és chinaiak közt mulat. Egyszerű oka az, hogy európai mulató helyek nincsenek.

Az angol és amerikai városban vannak korezmák, pálinka (viski) boltok, mint mindenütt, de finomabb mulatóhelyek nincsenek.

A francia elem, s az a néhány német család, aki még a konzulátusok közül itt van, nem elég számos ily finomabb mulatóhelyeket fenntartani. Chinai ember pedig küszöbét semmi szín alatt sem lépni át. A német már csak azért sem tud hova gyűlni, mert ha el is megy a francia vendéglőbe étkezni, német kedélyességgel nem mulathat, mert nincs pinczérány s a sör csak üvegben s méregdrágán kapható. Még az európai kávéházakban sincs kasszírónó. Ezt a tisztet mindenütt chinai férfiak teljesítik. Így pedig a középeurópai mulatni nem tud. Mulatni pedig kell, annyival inkább, mivel ez is az élethez tartozik, józan mértékkel; aztán itt nagyon sok hivatalnok és szerencsepróbáló van, ezek természetesen majd mind legényemberek. A hivatalnokok s ágensek ily távoli földön mindig jól vannak fizetve, a szerencsevadász pedig mindenütt adja az urat. A nélkül nem lehet vadászni; itt pedig legkevésbé sem, mert a chinainak a pénzen kívül semmi sem imponál.

Ezért aztán az európai is a chinaiakkal mulat.

Voltunk elsőrangú thea-házban. Nagyon meglepő, de csak rövid ideig mulattató. Az ember semmit sem ért a chansonetek szövegéből. Az énekesnők határozottan csufok, s helyi szokás szerint az undokságig ki vannak festve. A zenében van valami méla ritmus, de egész este ugyanaz, s a tám-tám azt is elrontja.

Folytatása itt is lehetséges a mulatságnak, akár Pesten. A színház, a darab szövegét leszámítva, amit meg nem bírhatunk, még nagyobb szélsőségekben mozog. Rettenetes félelemgerjesztő maszkok. Óriási szakállak, sisakok, öles tollakkal. Ember hosszú-

ságu kardok. Hadvezérek vállán a feltűzött lobogók. Ezek a jellemzések. Minden öltözet azonban nagyon fényes és drága, de rossz izlésben van kivéve. A chinai legtöbbször izléstelen. Ahol pedig valódi jó izlést fejt ki, nem jól alkalmazza. Vannak Sanghaiban házak, amelyeknek fedélparkánya, kapuja, ajtai valódi műremekei az aranyozott bronz munkáknak, műfaragásoknak és majolikának, úgy, hogy nem lehet hosszasan meg nem állani előttük. Ilyen frontok leginkább nagy üzleti és mulatóhelyeken vannak alkalmazásban. A ház azonban, amelynek frontjára van alkalmazva, csak oly ronda semmi, mint a többi ház.

Egyéb mulató helyek olyanok, mint másutt. A thea-házakban inkább az lepi meg az embert, hogy a chinai közönség mily jól mulat, fiatalja-vénje egyaránt. Frissítőt egyebet nem szolgálnak, mint éktelen rossz dohányt pipával, és ami még csodálatosabb, nagyon rossz theát, holott a sanghai thea volna a legjobb chinai thea.

Azt mondták, hogy az európaiak részére szánt thea mesterséges tűzszáritáson megy keresztül, azért más az ize, s mi ahhoz szoktunk; amit ők fogyasztanak, az természetes száritás, árnyékban. Látszik is, mert ebben a levelek nincsenek összefacsarodva, mint a mieinkben.

Eltekintve azonban az izléstől, ami nagyrészt szokás dolga, a thea jószágára nézve India némely része és részben Japán is meghaladta Chinát. S ezt nem én mondom, de a chinai kormány szakférfiakat küldött Ceylon szigetére, hogy tanulmányozza az odyaló thea termelését, amely ma a világ legfinomabb theája.

Az lesz a kérdés, hogy a helyi talaj és climaticus viszonyok teszik-e jobbat, vagy csak a jobb kezelés. Első esetben nem lehet segíteni a dolgon.

Sanghait 26-án éjjel elhagytuk. Viharos, hideg idő következett. Soha sem láttam át annyira az igazságot, mint most, hogy: „A bundát télen szabad elhagyni, csak nyáron nem.”

Jó négy lóval, nyitott kocsiban, vigan mentünk, folyton énekelve:

Rózsabokor a domboldalon,
Borulj a vállamra angyalom,
Sugjad a fülembe, hogy szeretsz,
Oh milyen jól esék nekem ez.
Lent a Dunában a nap tükre
Reszket a folyó örmében;
Ringatja a habot esedesen,
Éppen mint én téged kedvesem.

Mire a szomszéd falukon átrogtunk s betértünk egy hosszú völgybe, mely az X-i és Y-i határt elválasztja, beesteledett. Nyugotról egy felhőtorony emelkedett, s alig negyed óra alatt koromsötét lett. A kocsis lassabban haladott a mezei sáros úton. Távoli tompa dörgés, 3—4 eles villámlás után megindult egy hideg éjszakai szél s vele nagy cseppekben az eső.

Egyetlen téli ruha volt az én téli kabátom, ezt nagy hirtelen feladtam — minden ellenkezése dacára — Vilmára s végig begomboltam. Én maradtam egy szűk vászon kabátban. Vége volt a jó kedvnek, mire kezdtünk mászni a nagy hegyre, melynek északi oldalán volt a falunk; úgy felázott a föld, hogy a hegy derekán megállott a négy ló, ki kellett fogassam s küldjem haza a kocsist jó négy ökréért; ilyen időben csak azzal lehet kivontatni.

Amíg a kocsis visszatért ökrökkel, béresekkel, éjjel volt. Addig vert az eső. Foly-

ton czivakodott szegényke velem, vegyem át a kabátot, mert meghűlök, beteg leszek. Hagyjam öt meghűlni, mert neki nincs senkije, csak a nagynénje, az pedig rossz, ő meghallhat, ugy sem lesz „király hírével.” Sirt, rimázkodott értem, hogy én egyetlen fia vagyok apámnak, s mi lesz, ha meghalok?

Keserves szemrehányást tett magának, miért nem fogadott szót, miért nem vett téli felsőt?

Én, daczára, hogy már a bőröm belső fele is vizes volt, adtam a hőst, s váltig biztattam, hogy engem ne féltsen, mert: „rossz fejsze nem vész el.”

Aztán egy lány mindig gyengébb, mint egy (18 éves) férfi: „Csak maga ne legyen beteg, mert aztán nem játszhatjuk el a férj és feleséget.” Elnevette magát. „Látja, maga most is olyan mamlasz férj volt. Rám kellett volna parancsolni erélyesen, hogy hozzak téli felöltőt, nagy kendőt, s most sem maga, sem én nem áznék. (Ebben igaza volt.)

Éjjel után vetődöttunk haza. Én lefeküdtem s három hónapig nem is keltem fel. Szegény barátnóm minden délben átszaladt vigasztalni, meg szemrehányást tenni, miért nem hagytam öt meghűlni.

A pesti theológiáról kiszorultam. Felüdülésemre még két hónapot kellett otthon

30-án reggel feltűntek Japán partjai. Mind sziget. Pár óra múlva benn voltunk a Sirnao Sakky tengersizorban.

Nehéz volna valami szebbet s érdekesebbet gondolni ezen szigetbirodalomnál.

- Egyesülve van itt a tájkép romantikája a realizmussal s a modern civilizációval.

Gőzhajók, kikötők, gyárkémények, vasutak, ültetvények, erődök szakadatlan sorban, mintha az ember egy színházi látcsövön megfordítva nézné a világot.

Mint valami ragyogó gyerekjáték, tárul fel a szemnek legelőbb Japán. Még lakói is kis termetűek. Valóságos Gulliver-utazás. S mindamellett mily nagy nemzet! Friss, üde; a civilizáció még csak ezután fogja elrontani.

Rohamosan haladnak, törnek a jövődő után.

Megfordított China. Az a multban él, ez a jövőben. Ki tudja, melyik bölcsőbb?

Az angol a jelenben él. Hja, a hideg vér! A jóllakott állatban ugyan több van.

Este értünk Kobeba. Szívélyes bucsut vettünk a Medusa személyzetétől, akik derék kapitányukkal együtt november 22-ike óta örködtek személybiztonságunk felett.

Mondhatom, nem minden megindulás nélkül esett meg a dolog.

Aztán elváltunk örökre. Ilyen az élet.

Japánról majd ezután.

B. Kemény Endre.

Vizakna, 1897. márczius 22.

Vizakna város képviselőtestületének rendes tavaszi közgyűlése f. hó 20-dikán folyt le a képviselői tagok élénk részvétele mellett. A tárgyalás fontos ügyek közül főlemeljük a következőket: Elnöklő Szócs József polgármester terjedelmes elnöki jelentésének befejező részében indítványozza, hogy szentkatolnai Bak Endre plébános, a Ferencz József-rend lovagjának, jegyzőkönyvi köszönetet szavazzon meg a közgyűlés azon fáradságos munkájaért, hogy a város nagybecsű levéltárát rendezte és azt nagy fáradsággal megmentette a teljes szétzúllás-

tóltenem, s így februárban kerültem Enyedre. Itt kikínlódtam egy évet; mivel 6-ik gimnázista koromban nem mentem luczerna-gyűjteni, nem kaptam tanítványt, csak három (pedig 3-ik voltam a gradusban és az utolsóknak is bőven volt tanítványa). Egyiktől kaptam 5 frt privatumot, másik szolgáló lévén, nem fizetett, a harmadiknak én adtam 16 frtot két cipóban. (Princzipista szolgálóm volt.)

Egy éven túl nem bírván az éhezést és rongyoskodást, ott hagytam a theológiát (apám nagy bánatára), tanító lettem.

* * *

Szegény apám végre beletörődött. Érezve gyengülését, szeretett volna megházasítani még életében. Voltam én akkor 21 éves. Nagyon lump fráter voltam. Apám így filozofált: Ennek feleség kell, majd az asszony ránczba szedi. Aztán meg jeles családunk rég időtől mind csak egy-egy fiuval tengett; félt, hogy sine semmi egyszer csak a fiskusra száll a nagy . . . semmi.

Szegény öreg, nyugodjék békével, hogy megvakarná a füle tövét, látva a hét éhes farkast az asztal körül enni! Folyton írkalta, hogy menjek haza, mert Vilma nagyon érdeklődik, mindig kérdezősködik, nem irtam-e róla, milyen helyes vagyok, meg vagyok-e elégedve állasommal? stb. Jól van, gondolom, essünk ezen is tul. Egy számár

től. A közgyűlés egyhangulag megszavazta az indítványt, hosszas eljenzéssel ünnepelve a jelenvolt tudós plebánost, ki meghatotlan köszönte meg a szép ovációit.

Ezután dr. Szócs Géza bizottsági tag indítványozta, hogy a vármegye szolgálatából kilépett Török Bertalan országos képviselőt, ki hosszú hivataloskodási ideje alatt oly szép érdemeket szerzett Vizakna város hazafias érdekeinek támogatásában, válassza a közgyűlés Vizakna város diszpolgárának, mi Bakk Endre és Ambrus Károly pártoló felszólalásai után egyhangulag el is fogadtattott.

A közgyűlésen jelen voltak számosan a román képviselők közül, köztük két lelkes is, s örömmel csatlakoztak az egyhangulag hozott határozatokhoz. Ilyen szép egyetértéssel, ilyen meglegedés közben ritkán folyt még le képviselői közgyűlés Vizaknán.

Vegyes hírek.

† **Id. gróf Teleki Domokos.** Közéletünket és különösen vármegyénket újra súlyos csapás érte. Id. gróf Teleki Domokos, a széki Teleki-család seniora, római szentbirodalmi gróf, Alsófehér vármegye törvényhatósági és közigazgatási bizottsági tagja, nagybirtokos, f. hó 21-én hosszas szenvedés után várhegyi birtokán elhunyt. A boldogultban vármegyénk közügyei egyik tevékeny pártfogójukat veszítették el; lelkesen és lelkiismeretesen teljesítette a közeletben a részére jutott kötelezettségeit és nem volt a vármegye életében oly fontosabb kérdés, melyben a tevékeny öreg ur részt ne vett volna. De életműködésének legszebb napjai a szabadságharc idejére esnek. Mint honvédelmszár-százados végig küzdött az egész szabadságharcot; súlyosan meg is sebesült, és balkezén élete végéig viselte a 48-as évek harcainak dicső jeleit. A szabadságharc leveretése után hosszas ideig volt fogoly és midőn az általános amnesz-

tiával börtönéből kiszabadult, visszatért hazájába és terjedelmes birtokain mezőgazdasággal foglalkozott; szenvedélye volt a bortermelés, czelnai borai ma is országos híreik; hozzá szenvedélyes vadász is volt és hogy e sportot is megfelelően űzhesse, építtette a szép orbói vadász-kastélyt, hová vadász-idejénkor el-ellátogatott, hogy terjedelmes erdeiben vadászgathasson. A közügyek iránt az utóbbi időben újra kezdett érdeklődni; vármegyéje közelete vonzotta, és noha a 48-as években szerzett sebei testét teljesen elgyöngyítették, a törődött öreg ur megjelent minden fontosabb vármegyei közgyűlésen. Utóljára az őszi közgyűlésen láttuk, de már akkor észlelhettük, hogy az előrehaladott kor megkívánja nála is a pihenést. A tel folyamán Marosvásárhelyt is birtokain tartózkodott, míg testi törődöttsége ágyba vetette és a halál elszőlította őt közülünk. Temetése kedden d. u. volt. Hült tetemeit óriási gyászoló közönség kísérte Várhegyről Sárpatakra a családi sírboltba. Legyen neki könnyű a föld, melyért annyit küzdött és melyet annyira szeretett!

A család a következő gyászjelentést adta ki: Római sz. birodalmi széki gr. Teleki József a maga és nővére gr. Teleki Polikszéna, özvegy nagykászoni báró Bornemisza Andrásné, továbbá öz. gr. Teleki Györgyné született malomvízi Kendeffi Ilka mint sógorné és gyermekei: gr. Teleki Árpád, gr. Teleki Blanka fiai Fay Viktorné, és gr. Teleki Leonie, valamint a közelebbi és távolabbi számos rokonság nevében megtört szívvel tudatja forrón szeretett atyja: Római szentbirodalmi széki id. gr. Teleki Domokosnak, a széki gróf Teleki nemzetség seniorának, folyó hó 21-én reggeli 10 órakor, életének 74-ik, özvegyiségének 34-ik évében vegelygyengülés következtében történt elhunytát. Szűkebb családjá és nemzetsége körében kifejtett buzgó tevékenysége mellett a haza szabadsága, a nemzeti jóllét előmozdítása s az emberiség boldogítása hevitette nemes keblét a harcmezőn úgy, mint bekében, társadalmi téren, egyház, vármegye és országgyűlés termeiben. Drága halottunk

hült tetemei folyó hó 23-án d. u. 2 órakor szállítatnak Várhegyről Sárpatakra és rövid halotti szertartás után helyeztetnek a családi sírboltba örök nyugalomra. Béke lebegjen sírhalmán! Várhegy, 1897. márczius 21.

— **Gyászhir.** Alólirottak a fájdalom sulya alatt melyen megrendülve tudatjuk, hogy a szerető férj, apa, gyermek, testvér, rokon, a kovásznai ev. ref. egyház érdemes lelkésze Elekes László f. hó 20-án d. e. 9 órakor hosszas szenvedés után életének 33-ik, boldog házasságának 4-ik, lelkipásztorságának 4-ik évében, övéinek mély fájdalomra jobb letre sanderült. Hová tántek el ifjuságnak rózsás almai?! Küzdelmeidnek jutalma ez leve. Az észnek, mely merész röptével világok birodalmain röpökde, a szívnek, mely érzelmeivel annyi világ felett tüdőkölt... az észnek és szívnek ereje, mely család, anyaszentegyház, társadalom felett uralkodék csodás fényével... csupán az enyestet felett nem tudadialmat aratni?! Nem... Nem. Ez a mi bánatunk... Nem... Nem... A szeretetnek elveszni nem lehet! Fájó könnyeink árjában nő emlékezetednek virága. Az emlékezésnek virága, melyet szeretettünk ápoland sírod felett, de halhatatlanságnak foununk koszorút belőle. Igen... Emléked éni fog! Csak a por tért vissza a porba, lelked mienk marad... és ez a mi vigaszunk. Hült tetemeit folyó hó 22-dikén délután 2 órakor helyezték örök nyugalomra a kovásznai ev. ref. temetőbe. Nyugodalmod legyen csendes! Álmod felett emléked viraszt! Kovászna, 1897. márczius 20-án. Öz. Elekes Lászlóné született Vajna Ilona. Gyermeke: Elekes Irén. Öz. Elekes Kálmánné sz. Nagy Anna, edes anyja. Kálmán és neje, Sándor, Imre, Katinka, testvérek.

— **Török Bertalan Vizakna város diszpolgára.** Nagy megtiszteltetés érte lapunkat; főszerkesztőnk, Török Bertalan országgyűlési képviselőt,

görög böles úgy is azt mondta a házasságról: „Ha korán nősülsz, megbánod; ha későn? ... no hát azt is megbánod.“

Felmentem Vásárhelyre, és oly szerencsés voltam, hogy a szomszédból éppen a nagynéni urával kocsizhattam haza. Sokat beszélgettünk egyről-másról. Egyebek közt azzal is előhozakodott, hogy jó volna meg-nősülni, Vilma jó leány, s ő tudja, hogy nem idegenkedünk egymástól, aztán van az árva-kasszában 2000 frtja, éppen nekem való feleség volna. Majd kiugrottam a bő-rőmből, de azért szabódtam, fiatalságom meg katonáskodás stb. mind utjában állnak boldogságomnak.

Azonban, ahogy haza értem, mondom a mostohámnak, én megyek s megkérem a Vilmat, mert a bácsi azt mondá: ide adják. „Oda bizony nincs mit fáradni, pergi a mostohám, mert a Vilma és maga a nagynénje is azt mondták, hogy ő falusi emberhez nem megy férjhez, hanem valami városi hivatalnok, tanár stb. lesz az ő férje.“ „Ugy!?“

Mint a hideg zuhany hatott reám a mostohám nyilatkozata. Sertve láttam ambíciómat. Mit? hogy egy tanító ne kapjon feleséget? Ilyen nincs. Jól van, tehát olyan szerk után nem futok, amelyik nem vesz fel. Ekkor történt meg először, hogy otthon ültem egy hétig. Szegény apámat eltemettem, de a szomszédba nem mentem.

Haza jöttem. Letettem a tankepesítőt s

kezdem udvarolni az unoka-nővéremnek, karácsonyra el is vettem, hogy a jószág ne menjen idegen kézre.

Kéthónapos házas voltam, midőn írja mostohám, hogy nem kapja a kepet pontosan, mely pedig özvegyi illetékében ki kell, hogy járjon. Hamarosan felrándultam hazámba. Első dolgom volt a szomszédban tudakozódni, ki van otthon? Jön a válasz, hogy csak a kisasszony van kőnn, az öregek bein vannak a városban. Pompás! akkor oda megyek időt tölteni, mert reggeltől estig eleget hallgattam az anyám panaszát. Mostohám majdnem sóhálványává vált; midőn megtudta szándékomat.

„Ugyan bizony, tán nem bomlottál meg, új házas ember létedre egy leányhoz menj te vizitbe?“

Én mégis átmentem; rendkívül örvendett, jól fogadott, sokat és kedvesen csevegtünk. „Deczerben volt maga Vásárhelyt?“ — kérdi tőlem. „Igen.“ „Ki volt az a csinos barna nő, akivel a piacon sétált?“ „A feleségem.“ „Ugyan ne léhaskodjék, van is magának felesége!“ „Van bizony nekem deczerben 26-ától.“ „Hát aztán most is olyan esendes mamlasz férj, mint mikor mi játsztunk, tudja, tudja... régen, régen...?“ „Azt már kérdezze meg a feleségemtől, azt én nem tudom.“

„S csakugyan nős maga? Nem tudom elhiinni, de mondja igazán...“ „Az biz edes Vilma.“ Elkomolyodott. „Mondja, em-

lékszik arra a versre, amit mondott nekem egyszer?“ „Igen, maga azt mondta, hogy be van fejezve a költemény.“ „Ugy van, s maga azt mondta: nem költemény, ez valóság... lássa, nekem igazam volt, most is azt mondom, hogy az csak költemény volt, s most a költemény be van fejezve, amelyből nem lett valóság“... .

Meg voltam semmisülve. Átérttettem a dolgot. Az a lemondó hang, az a bánatos arcz mindent elárult.

„Kedves barátnóm, hogy ez nem valóság, annak maga, meg a néni az oka; azt mondták, hogy maga sohasem lesz falusi embernek a neje.“ „Ugyan ki mondta ezt magának?“ „A mostoha anyám.“ „Na látja, edes Gyula, most is csak azt mondom, hogy maga gyáva, mamlasz, nem lát át a szítán (minden mondása után nagyokat nyeltem); azt tudja, ugy-e, hogy az anyja Kacsónéval jó barátságban van?“ „Igen.“ „Azt is tudja, hogy Kacsónénak két eladó lánya van?“ „Igen.“ „Na hát Kacsóné az egyik leányát, azt, tudja, akivel most három éve olyan animóval énekeltek:

Ha nyíl a rózsá,
Ne hajs a szóra,
Jere ölembé forró esőkra —

azt a maga nyakába akarta varni, érti?“ (Brrr...! csak 13 évvel volt idősebb, mint én.) „Most már értem.“... „Na lássa, azt bizonyosan ő mondta a mostoha anyjának, de hát maga miért nem kérdezte meg?...“

Vizakna város közönsége, a város érdekében 25 éven át tett munkálkodásai elismerésül, díszpolgárának választotta. A jól megérdemelt kitüntetéshez öszintén gratulálnak a „Közérdek” munkatársai is.

— **Doctor juris.** Feiler Ignác ügyvédjelöltet, városunk szülöttjét, a kolozsvári kir. tudományegyetemen e hó 20-án az összes jogtudományok tudorává avatták fel. Gratulálunk.

— **Házi estély.** Városunk arany ifjúsága, felbuzdulva a farsangi évad tartama alatt aratott béli sikerektől, tegnap, azaz szerdán este találkát adott egymásnak Reinbold Olivér kir. pénzügyigazgató ur kényelmes komforttal berendezett tágas lakásán és a vendégszerető háziasszony ó nagysága ismert szívessége folytán kedélyes táncmulatságot tartott Aradi zenekara közreműködése mellett, mely viharos kedélyhangulatban, verve és kitarással jócskán elnyult a hajnalba. A jelenvolt hölgyek nevei: Boér Erzsike (Tóvis), özv. Józsné, Balog Róza, özv. Malom Zsigáné, Mórágyné Rózsika, Margit, Müller Irén és Ida, Reinbold Ella és Klótild, Tóth Irén és Váró Jolán. A megjelentek a legszebb emlékek hatása alatt távoztak el a kedélyes táncvigalom színhelyéről és a vendégszerető háziasszony fáradhatatlan szívessége és jóindulatu kegyességéért, melylyel az ifjúság eszméjét akceptálta, ez uton fejezi ki háláját a rendezőség.

— **Műkedvelő-társulatunk** folyó hó 27-én, szombaton este, adja elő Herczeg Ferencnek kitűnő bohózatát, „A Három testőrt.” A főbb szerepeket: Bisztricsány Katicza és Folyovics Annuska k. a., Kovács János, dr. Gyarmathy Ernő, dr. Lengyel György, Hegedűs Zsigmond, Palugyay József, Veres Gábor, Nagy Sándor, Molnár Gyula és Hollós István urak játsszák. Az előjelek-

Hát ez bizony igaz. Miért is van az embernek mostoha anyja, annak barátnéja s a barátnénak két eladó lánya. Azért mi megmaradunk jó barátoknak, ugy-e?”

„Meg. Eddig is mindig jó barátok voltunk, csak aztán nehogy megmondja a feleségének, hogy nemlam járt.” „Miért? Én magát most is éppen úgy szeretem és becsülöm, mint eddig. Azok a játékok legkedvesebb emlékeim fognak lenni.” „Az, és mikor három hónapig feküdt érettem?” „Az is.” „Akkor, habár utunk el is vált örökre, én sem fogom magát felejteni soha; mint kedves játszótársat, önzetlen barátot, emlékemben fogom őrizni.”

Igy váltunk meg.

* * *

Azután férjhez ment ő is. Valahányszor ismerőssel találkoztam arról a vidékről, mindig kérdezősködtem felőle. Higye el, asszonyom, jól esett a lelkennek, ha mondták: jól van, egészséges, gazdag. (Na velem nem lett volna.)

Már 18 éve nem hallottam felőle semmit. A minap hallottam, hogy volt 9 gyermeke, de mind elhaltak, ő maga a sok bánat, szenvedés miatt elvénült, elbetegesedett.

S ha már most elgondolom csendes, nyugodt, boldog életemet, nézem nagy gyermekemet, önkéntelen eszembe jut: de jó is, hogy nem kérdeztem meg!

Szabó Gyula.

ből itelve, közönségünk egy élvezetes estének néz elébe; a kitűnő darab előadását számos próba előzte meg és így a remélhetőleg kerekded, összevágó előadás a darab előnyeit nagyon is ki fogja emelni. A színpad is már elfoglalta szokott helyét a régi város ház nagy termében, de újítást hozott be e helyen is a műkedvelő-társulat, amennyiben a régi, rozoga padokat székekkel cserélte ki. A terem világítását pedig czélszerűbben rendezte be. Helyekre — melyeknek ára a rendes: körszék 1 frt, I. hely 80 kr, II. hely 60 kr, III. állóhely 30 kr, karzat 20 kr — előjegyezhetni már most Pap János gyógyszerész urnál a főterem. Az előadás kezdete este pont 8 óraker lesz.

— **Munkaadó iparos polgárok közgyűlése.** A nagyenyedi általános ipartestület betegsegélyező pénztárának életbeléptetése czéljából a munkaadó iparosok részéről az alakuló közgyűlés e hó 21-én (vasárnap) délután tartott meg a város ház gyűléstermében, hol iparosaink közül száznál többen jelentek meg. A közgyűlés Horváth József v. főjegyző elnöke alatt tartott meg. E közgyűlésen a következő választások ejtettek meg és pedig: Igazgatósági tagok lettek: Lucze István, Dunai Albert, Spangenberg Gyula, Polonyi Domokos, Richard Mihály, Bauer Antal. Felügyelőbizottsági tagok: Máthé István és Albrechtovits Alfréd. Választott bírósági tagok: Balla István, Albrechtovits Alfréd, ifj. Kun József. Közgyűlési tagok: Áron János, Telegdi Árpád, Spaller Ferencz, Tökés Imre, Jancsó Gábor, Mezei Károly, Halász József, Paulini Rudolf, Oláh András, Székely K. János, Demeter Sándor, Barát Sándor.

— **A nagyenyedi szegény tanulókat segélyező kör** f. év és hó 27-én délután 4 óraker folyó ügyeinek elintézésére a polgári leányiskola találkozó-termében rendes választmányi ülést tart, melyre a t. választmányi tagokat ezen uton is tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Választmányi gyűlés.** Az alsófehérvármegyei gazdasági egyesület folyó hó 27-én délután 3 óraker az alispáni kis termében választmányi gyűlést tart, melyen való megjelenésre a tisztelt választmányi tagok ez uton is felkértek.

— **A nagyenyedi épület-lakatos-árugyár részvénytársaság** II. évi rendes közgyűlését e hó 25-én (csütörtökön) d. e. 11 óraker tartja meg a város háza dísztermében a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó, a megjelent, részvényesek számbavétele és a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kiküldése. 2. Az igazgatóság jelentése az 1896. üzletéről. 3. A felügyelőbizottság jelentése a zarszámadás megvizsgálásáról. 4. A nyereség felosztása. 5. Indítvány új részvények kibocsátása tárgyában.

— **Nyilvános nyugtázás és hálás köszönet.** Alváczen szépen sikerült jótékonycéltu táncmulatság volt a közelmúlt húshagyó kedden; felülfizetni kegyeskedtek: Kornya Jakab gör. kath. lelkész 4 frt 50 kr, özv. Kovács Karolyné 10 frt, Pongrácz Geiza főszolgabíró 1 frt, Benedek Károly ref. lelkész 2 frt, Deák Gyula 80 kr, Glück Sámuel 50 kr, Nyiró Mihály 50 kr, Juhász Józsefné 50 kr, Winkler József 50 kr, Wallerstein Antal 50 kr, Raduly Pál 50 kr, Hirsch Izidor 50 kr. A nemes ezél nevében fogadják a jószívű adakozók hálás köszönetünket. Bardocz Károly elnök.

— **Bucszúó.** A következő sorok közlésére kerettünk fel: 26 éve, hogy Abrud-

bánya r. t. város kebelébe fogadott. Itt töltöttem el életem és ifjúságom legszebb napjait; itt alapítottam meg családi boldogságom tűzhelyét, amelynek éltető melege évek hosszú során át az élet küzdterén fentartott; itt alkottam meg kedves családomat, amelynek fentartásáért ma már kénytelen vagyok a kedves emlékü otthonomból távozni. Mielőtt a Gondviselés különös intézkedése folytán a sors keze ma-holnap távozásra intene, — bár fájó szívvel — de erkölcsi kötelességemnek tartom igen tisztelt pártoló, ismerős és jóbarátaimhoz szívem mélyéből eredő „Isten hozzád”-ot mondani. Minthogy teljes lehetetlen az, hogy mindenkítől személyesen bucsút vegyek, s hozzá a válás pillanatában aligha lennék képes a nagy lelki fájdalom elviselésére, tehát úgy a magam, mint családomban minden egyes tagja nevében fogadják igen tisztelt pártolóim, jóbarátaim és ismerőseim, különösen a vespataki urak, e becses lap utján bucsuzómat; amidőn ezt teszem, forró köszönetet mondok szíves pártfogásukért, kérve, tartsanak meg jövőre is becses emlékkben. Isten önökkel! Knobloch József és családja.

Meteorologiai jelentés márczius 21-től 24-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erőssége	Borulat	Csapadék	Hő napi max. min.
21	7	59.8	+2.8	S ₁	5	—	
	2	60.2	+8.4	NW ₅	4	—	+9.2 +2.0
	9	62.0	+4.5	—	5	—	
22	7	64.9	+3.0	NW ₂	4	—	
	2	65.0	+7.5	NW ₅	1	—	+8.0 — 3.0
	9	67.8	+0.4	N ₁	0	—	
23	7	68.3	-1.4	N ₁	1	—	
	2	63.4	+8.7	S ₁	10	—	+9.7 — 1.7
	9	61.1	+5.5	—	10	●	0.2
24	7	61.4	+4.9	N ₁	9	—	
	2	61.0	+11.6	S ₁	6	—	
	9						

Kilátás: Semmi vagy kevés eső után derülő.

* A légnyomás tenger színére van átszámítva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N — észak, S — dél E — kelet, W — nyugat. Szél erőssége — 1—10-ig. Borulat foka — 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● — eső, * — hó, ▲ — jég △ — dara

— **Értesítés.** Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni hogy f. év május 1-től kezdőleg lakásomat Nemes Alsófehér vármegye székhelyére, Nagy-Enyed r. t. városába fogom áttenni. Amidőn erre különösen Nagy-Enyed város igen t. polgárainak becses figyelmét felhívni szerencsém van: mély tisztelettel kérem, engem, mint Nagy-Enyed városának jelentkező új polgárát, jóakaratu támogatásukkal és szíves bizalmukkal előre is megtisztelni kegyeskedjenek. A magam részéről garancziát nyújtok arra, hogy polgári kötelességeim pontos és lelkiismeretes betöltése által mindent el fogok követni, hogy az előlegezett bizalmat és támogatást a magam részére állandóan biztosítsam. Ismételten jóindulatu pártfogásukert esedezve, vagyok a n. é. közönségnek alázatos szolgája Knobloch József, vendéglős.

Apróságok.

Védekezés.

A mama: Mi az, Pista? Te megcsókol-tad a szobaleányt?

A kis Pista: De kedves mama, csak nem csókolhatlak mindig téged!

Jó kereskedő lesz.

A nevelőnő: Látod, Mórliczka, ez itt az aranyfácán!

Mórliczka (öt éves): Hány karátos?

Az ellenség.

— Ha okos vagy, így szólította meg egy pap egyik hívét, úgy ezentul egy csepp pálinkát sem iszol. A pálinka a leggonoszabb ellenséged.

— De hiszen tisztelendő ur mindig azt prédikálta a szószelekről, hogy szeressük ellenségeinket.

— Az igaz, de nem szabad őket lenyelni!

Közgazdaság.**Miként messük meg jégverte szőlőinket?**

Még legidősebb szőlős gazdáink sem emlékeznek oly nagymérvű károokra, minőket a tavalyi augusztusi jég szőlőinkben okozott, mely nem csak termésünket semmisítette meg, hanem a szőlő vesszőit is annyira összeverte, hogy e miatt még a jelen évi termésre való kilátásunkat is majdnem teljesen meghiúsította.

Mivel ez uton arról győződtem meg, hogy szőlős gazdáink nincsenek tisztában jégverte szőlők mikénti kezelésével, sőt mert többen azon nem helyeselhető szándékukat is nyilvánították, hogy mivel a tőkek magfaja közül a jég sokat letört, s a megmaradtakat is a szenvedett erős sérülések miatt eltörés veszélye nélkül karikára hajlítani nem lehet, ezélszerűnek látták ez alkalommal a tőkeket töben levágni és megifjítani, kötelességemnek tartom a jégverte szőlők kezelésére nézve a t. szőlős gazdáknak a következőket figyelmebe ajánlani:

Ha figyelembe vesszük, hogy a fent említett módon durva megifjítással szőlőinkből még legalább két évig termést nem kapnánk, míg ezzel szemben az ifjítást, vagyis az elvált és felugrott czombok helyettesítését az általánosan gyakorolt tartalék- és ugarcsapok fokozatos fejlesztésével a termés észrevehetőbb csökkenése nélkül is eszközölhetjük; továbbá fontolóra véve, hogy a phylloxera mind rohamosabb terjedésénél fogva régi szőlőink hasznavehetősége ma már nagyon bizonytalan rövid időre van kötve; úgy egyrészt önként kintünk az előbbi ifjítási mód helytelen volta, másrészt pedig következik az is, hogy adott viszonyok között törekvésünket nem régi szőlőink megifjítására, hanem ellenkezőleg azok minél okszerűbb kihasználására kell irányoznunk.

Ebből kifolyólag jégverte szőlőinkkel következőleg járunk el:

1. Szőlőink nyitására a rendesenél nagyobb gondot és óvatosságot fordítsunk, hogy a vesszők sérült helyeiken a munkások által ne töreessenek.

2. Szemeljük ki s messük meg az idei termésre való magfákat, s ha azokat sérüléseik miatt eltörés veszélye nélkül karikára hajlítani nem lehetne, úgy azokat nyújtott vesszők alakjában (rigópalló módjára) kössük ki kis vendégkarókhöz, oly formán, hogy a vesszők a földtől lehetőleg 25—30 cm. távol álljanak.

3. Különös gondot fordítsunk a jövő évi termésünk biztosítására, illetve az új magfáknak nevelésére, amit a nyitott vesszőknél csak az által érhetünk el, ha a magfáknak csak egyikét, az épebbet, hagyjuk meg termés végett, míg a másikat 2—3 sze-

mes ugarcsapra metszük, s az ebből előtörő 2—3 erőteljes hajtásból a jövő évre magfát nevelünk. Erőteljes tőkeken termés végett két nyitott vesszőt is hagyhatunk, s a harmadikat metszhetjük 2—3 szemes ugarcsapra. Az esetben, ha a czombon lévő magfáink gyenge voltaknál fogva szálvesszőnek meg nem felelnének, vagy ha esetleg a jég által letörtettek volna, úgy azokat jövő évi termésünk biztosítása végett 2—3 szemes ugarcsapokra kell metszenünk.

4. Oly ritkábban előfordulható esetben, midőn a jégverés által megsérült tőke czombja eltörtött volna, s ennek következtében annak magfái sem szálvesszőnek, sem ugarcsapnak felhasználhatók nem lennének, akkor van csak helye a tőkek töből való megifjításának, midőn is a töből előtört éves vesszők közül a tőke erejéhez mérten egy vagy két, lehetőleg 2 éves fán levőt megfelelő fel vagy egész ugarcsapokra metszük, s ezek mellett még legalább egy-két szemes tartalékcspot is hagyunk. Míg a két éves fán meghagyott ugarcsapokon egy kistermést is nyerhetünk; addig okszerű válogatással, illetve a felesleges hajtások eltávolításával a jövő évi magfákat is jól megnevelhetjük.

Lehetne ugyan még a jég által okozott károk változatosságához mérten néhány körülményt felhozni, de a szőlőmetszésben némi jártassággal bíró ezekből is már be fogja látni, hogy jég által szenvedett kárunkat nem a tőkeknek töből való letarolásával és megifjításával, hanem azok adott viszonyokhoz mért okszerű metszésével hozhatjuk csak helyre, mit a jég által károsult szőlős-gazda-közönségünknek ismételtlen figyelmébe ajánlok.

Morágyi István,
igazgató.

Az Első Leánykiházásitási Egylet m. sz. március 14-én tartotta Schwarz Armin elnöklele alatt XXXIV. rendes közgyűlést. Az évi jelentésből kivesszük, hogy 1896. évben 3321 tag 6062 jutalékrészszel iratott be és nászjutalékok fejében 161.092-69 fizetett ki. Az 1896. évben elért 315.568-32 üzleti felesleg által a díjtartalék 1.356.492-26 krra, a nászjutalék fölemelési tartalék 100.315.37 krra, a külön tartalékalap 40.966-13 krajczárra emelkedett. A mérleg 1.522.763-34 krajczár vagyont mutat ki, mely fedezetét nyeri két négyemeletes intézeti bérházban, tartalék-betétekben és elsőrendű értékpapirokban. — A jelentés tudomásul vétetett és a felügyelő bizottság indítványához képest a fölmentvény egyhangulag megadott. Az igazgatóság javaslata, hogy a múlt év május havában létesített és ez idő szerint 5561-41 frtból álló nyugdíj-alaphoz 1000 frt utaltassék, elfogadott. Gerő Károly intézet tag indítványára Schwarz Armin elnöknek, Kohn Arnold vezérigazgatónak és az egész igazgatási testületnek jegyzőkönyvileg köszönet szavaztatott. Felügyelőbizottsági tagokká ismét megválasztottak dr. Alexander Bernát, dr. Simonyi Zsigmond, Basch Lajos, Héger József, Leipniker Gyula és Weil Dávid I. A választmányba újlag választottak a kisorsolt tagok: Bauer Sándor, Blazek I. Antal, dr. Braun Fülöp, Fischel Mór, Frank Albert, Goitein Ignác, Holländer Ede, Kendi Antal, Reiner József, Sarkadi Bertalan, Seemann Károly, Seifensieder József, Schillinger Miksa, Strasser Armin és Wertheimer Albert. Új tagok: Fon Dezső, Kölbél Ignác és Salzer Ignác.

Piaci árak.

Nagy Enyed, 1897. március 21.

Buza legjobb	1 véka	1—
" közészerű	" "	— 90
Kétszeres legjobb	" "	— 80
" közészerű	" "	— 75
Rozs legjobb	" "	— 80
" közészerű	" "	— 75
Zab legjobb	" "	— 50
" közészerű	" "	— 45
Kukorleza (tengeri)	1 véka	— 62
Burgonya	" "	— 30
Széna legjobb	egy szekér	8—
Szalma legjobb	" "	1.50
Bikkfa 1 köbm. keresztirányú nélkül, 1 m. hosszú	" "	3.50
Cserfa 1 " " " " " " " "	" "	2.50
Tölgyfa 1 " " " " " " " "	" "	3—
Faszén kemény	egy hektoliter	1.80
Marhahús	1 kilogramm	— 40
Sertéshús	" "	— 52
Szalonna	" "	— 72
Disznózsír	" "	— 80
Vöröshagyma	" "	—
Fokhagyma	" "	—

Csarnok.**A Laczházy-kastély.**

— Irta: Molnár Gyula. —

III.

És ha most visszagondol a zárdában eltöltött hosszú három esztendő unalmas napjaira, mely boszankodás fogja el, melyet csakis az a tudat bír csökkenteni, hogy most már szabad, mint a kalitból kiszabadult madár, mely lelkesen örvend az isten-áldotta üde, friss levegőnek.

Nem mintha szigorú élet-rendszabályok nyugózték volna le gyermekes, élénk kedélyt. Ellenkezőleg. Anyja révén, ki nagy baráti viszonyt folytatott a fejedelelem-asszonyával, egy született Olgyay hercegnővel, ki pártában maradvá, egy szent célnak, a nőnevelésnek és a vallásos buzgalomnak áldozta fel szabadságát és élete minden percét — Saroltának jó dolga volt. Részesült a fejedelelem-asszony mindennemű kegyében, ami nagy szót jelent.

Eleinte szokatlan volt a zárdai egyhangúságot megszokni, de lassanként Sarolta beletörődött a változhatatlanba. A tanulás, a zárdai élet különféle elfoglaltsága alig engedtek a leánykának időt arra, hogy unatkozzék.

Voltak aztán jó barátai, kiknek kellemes társalgása elegendő biztosíték volt arra, hogy Sarolta ki fogja heverni szíve kínos fájdalomosságát, melyet az ideáljától való elválása okozott.

Az a tudat, hogy Lőrinczcel levelezhet titokban, végre is megnyugtatta háborgó kedélyt. Szíve lecsillapodott és ama örvendő reménységgel tekintett a jövőbe, hogy végre is el fog jönni az idő, amikor újra viszontláthatja az ifjút, kiről nem szünt meg az ódon zárdá szürkére befestett, komforttal berendezett falai között egy pillanatra sem abrandozni.

És lám, a zárdai nevelés szigorú szabályait a gyermek-leányka furfangos ügyessége minő szépen kijátszotta. Sarolta Klotild utján élénk levelezést folytatott Lőrinczcel, ki az időben Párisban fogalmazó volt az osztrák-magyar nagykövetségnél.

Persze a leveleket szigorúan ellenőrizték, de a zárdafőnöknő nem talált abban semmi különöset, hogy két leány oly élénk levélváltásban van egymással.

A fejedelelem-asszonyt Sarolta anyja körülmenyesen értesítette a lefolyt eseményekről és így Argus-szemekkel ügyelte meg a

barátnők érintkezését. Persze, a derek Olgyay hercegnő, a kegyes fejedelem-asszony, nem is gondolhatott ama rendkívüli körülményre, hogy a fiatal ember leveleit saját maga szokta volt Saroltának kézbesíteni, valahányszor az levelet kapott Klotildtól.

Pedig nagyon egyszerű volt a dolog.

Klotildnak jutott eszébe az a zseniális ötlet, hogy jó lesz, ha Lőrincz citromlével megirt levelet hugának küldi el, ki azt közőseges tintával az őket érdeklő eseményekkel és leányos bohó gondolataival teleírja és úgy küldendi el Saroltának.

Igy is történt.

A levélváltás hosszú időn keresztül minden baj nélkül folyt, a nélkül, hogy a fejedelem-asszony a legcsekélyebbet sejtette volna.

Oh, minő levelek voltak ezek, miket egymásnak írtak! . . . Telve gyermekes, naiv idealizmussal, jövőbe vetett reménnyel és magasztos hittel a szerelmüket illetőleg! . . .

Maga az özvegy grófné, ki gyakran látogatta meg leányát, felőle csak a legjobbakat hallván, anyai szíve teljes megnyugvásával hallgatta azokat a híreket, melyeket neki barátnője elmondott.

Haragja hamar lecsillapodott és mikor leánya elébe került, melegen, végtelen nagy szeretettel ölelte meg:

— Lásd, így szeretlek, kedvesem

Még pár hónap és nemsokára újra magamhoz veszek, hogy ne kelljen oly sokáig nélkülözniöm kincsemet drága Sári-kám!

És könyves szemekkel váltak meg egymástól.

Azonban a véletlen, mely annyi gonosz tréfát enged meg magának az élet különféle nyilvánulásaiban, újra belejátszott a két szerelmes lélek változatos szerelmének hosszú történetébe.

A fejedelem-asszony, ki egy kicsit rövidlátó volt és a leveleket néha esténként a gyertya lángja elé tartva bontogatta fel, Sarolta levelét egyszer nagyon is közel találta tartani az égő lánghoz és hirtelen azt a fölfedezést tette, hogy Sarolta levele a titokzatosságok egész láncolatát rejti magában, a sorok között halvány tintával írt monda- tok barnállanak át. Figyelmesebben meg- nézte és jobban a gyertyához tartva azt, egész kényelmesen elolvashatta a levelet, mely a megszokott szerelmes áradozással volt megírva.

Persze, első dolga az volt, hogy maga elé hívassa Saroltát, kit aztán alapos erkölcsi prédikációban részesített. A leány sirt, de aztán megfogadta a fejedelem-asszonynak, hogy félbehagyja a levelezést.

— Nem akarom anyád szívét a dolgok elmondásával megsebesíteni és aggodalmát újra fokozni akkor, mikor már teljesen megnyugodott a multat illetőleg! — folytatta az apátnő — — De, mint főrangú hölgy- nek, kinek ősei a középkorban szavahihető emberek voltak, szavadat kell adnod, hogy ez volt ez életben utolsó leveled, melyet az ifjuval váltottál, kitél anyád eltöltött.

— Igérem! — zokogta a leány.

És a leányka szavának állt. Amit megfogadott, mint nemes leány, meg is tartotta, holott még akkor nem volt biztos a felől, hogy lesz-e elegendő ereje ahhoz, hogy lemondjon szerelméről, mely szívéhez volt nőve.

Mikor magára maradt kicsiny hálófülké- jében és elnémult társnőinek élénk társal- gása a tiszta, fehér ágyak misztikus fél-

homályában, Sarolta lassan pihegő keblén összekulcsolta parányi kezecskéit és el kez- dett imádkozni, vallásos ihlettséggel, a szent Szűzbe vetett leányos nagy bizalommal fo- háskodott hozzá erőért és kitartásért, mert attól felt, hogy megtörik, mint a szél által leszakított gyöngé rózsabimbó.

A Szűz Anya meghallgatta kérését, mert a leányka egészséges, mely álomba merült, melyből felebredve, újra a gondtalanság naiv hitével tekintett bele abba: a jövőbe, melynek kimenetelétől annyira rettegett.

A tanulás elfoglaltsága, társnőinek kedves, vidám, hangulatos légkörében a leányka pillanatnyi feledést talált. És vajjon teljesen megfeledezett volna egykor tett ígéreté- ről? . . . Vajjon a kölcsönös érintkezés megszakítása által az egymást szerető lé- nyek igaz érzelme kialudott volna, könnyen, mint a szél által eloltott kerti lámpaláng? . . . Mindezek oly dolgok, melyekre az előzmé- nyek ily módon való előrebocsátása után reá jövőnk.

(Folytatása következik.)

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru- gyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru- gyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Henneberg-selyem esakis akkor va- lódi, ha közvetlen gy ramból rendelik — fekete, fe- hér és színes 35 krajczártól 14 frt 65 krig méteren- kint — sima, esikos, koczkozott mintázott da- masztot (b. mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintazatban) stb., a megrendelt áru **postabér és vámentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: HENNEBERG G.** (os. és kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** — Svajczba ezimzett levelekre 10 kros és levelező- lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. (1)

Sz. 586—1897. tkvi

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíróság mint telekkönyvi ható- ság közhírré teszi, hogy az Albina takaréks és hitel- intézet végrehajtónak Muntean Juon I. Juon végre- hajtatást szenvedő elleni 14 frt 74 kr tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén fekvő, a vizaknai kir. járás- bíróság területén levő Örményszékes község határá- n fekvő 423 sz. tjkvben A + 424 2, 425 1, 425 2, 723, 729, 1310 1, 1879 2, 1914 3, 2189 1, 2216 3, 2413 1, 3360, 4422 2, 4802, 4986 4, 4987 1, 5256, 5257 1 hr. sz. a. 983 sz. tjkvben A + 1867 1 hr. sz., a 432 sz. tjkvben A + 3291 1, 4693 1 hr. sz. ingatlanokra az

árverést 501 frtban ezennel megállapított kikialtási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlano- k az 1897. évi **április hó 15-ik napjának d. e. 10 órája Örményszékes község házána** leendő megtartása nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alul is el fognak adatni

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok bees- árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminisz- teri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpá- pirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer- vényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.
Vizaknán, 1897. évi február hó 26-án.

Szentmiklósi József,

1065 1—1.

kir. aljbíró.

327. sz.

II. 897.

Hirdetmény.

Alsófehér vármegye közigazgatási bi- zottsága az 1897. évi márczius hó 10-én 50. jkvi sz. alatt hozott határozatával a nagyenyed-toroczkói törvényhatósági köz- ut vládházi (9—11 km.) szakasza ki- építését 12018 frt 12 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlitett munkálatok foganato- sításának biztosítása czéljából az **1897. április hó 8-ik napjának d. e. 10 órá- jára** az alsófehérvármegyei m. kir. állam- építészeti hivatal helyiségeben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hiva- talnál, a rendes hivatalos órákban, na- ponkint megtekinthetők.

Kelt Nagy-Enyeden, 1897. márczius 18-án.

Albert Iván,

1067 1—2

hivatalfőnök.

A t. cz. gazdaközönség figyelmébe!

A zalathnai kénkovand-ipar r. t.

brassói kénsav- és műtrágya-gyára

száraz és könnyen szórható superfoszfát, répa-, szőlő- és árpa-trágya, chilisalétrom, kénsavas ammoniak és minden egyéb műtrágya-gyárt- mányaiból **állandó raktárt** tart

Winkler János Nagy-Enyeden.

1054 4—4

PSERHOFER J. vértisztító labdaccai,

azelőtt „általános labdacok” név alatt; mely utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna.

Evtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található. Számítalan orvos által ezen labdacok háziszertül ajánlottak minden oly bajknál, melyek a **rosz emésztésből és székrekedésből** erednek, mint **epe-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, béltétlenség** s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak **vérszegénység** s abból eredő bajknál is: így **sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál** stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán meg a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők. A számítalan hálaíratból, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur!

Legyen olyan szíves és küldjön nekem ismét 15 tereceset az ön felülmúlhatlan vértisztító labdacsaiból utánvetellel. Fogadja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdaccai csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel

Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Harsche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur!

Isten akaratát volt, hogy az ön labdaccai kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyamban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdaccai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, amint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Kuific Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur!

A legforróbb köszönetemet mondom ezennel önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórságban, már életét is meguntta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinzettel Josef

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1893. márczius 27-én

Tekintetes ur!

Alulírott ismételen kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésem kifejezni ezen labdacok értéke fölött és azokat, ahol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen halálatom tetszés szerinti használására önt ezennel felhatalmazom. Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia, 1886. okt. 8.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaiknak köszönhetem, hogy egy gyomor-bajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a **Pserhofer J.-féle az „arany birodalmi almához” címzett gyógyszerárban Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a.** készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára **21 kr.** Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, **1 frt 05 kr.** Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el. Az összeg előbbeni be-küldésénél (mi legjobban postautalványval eszközöltetik) bermentes küldéssel együtt: **1 csomag 1 frt 25 kr.** **2 csomag 2 frt 30 kr.** **3 csomag 3 frt 35 kr.** **4 csomag 4 frt 40 kr.** **5 csomag 5 frt 20 kr.** és **10 csomag 9 frt 20 kr.** kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében keretik **csakis** Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással, fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van ellátva.

PSERHOFER J. gyógyszerész „zum goldenen Reichsapfel“
Bécs, I., Singerstrasse 15.

Raktárban Budapesten: **Török Józsefnél (Király-utca).**

975. 6-12.

Bernhardi alpesi-tű ilqueur. Bernhard W. O.-tól Bregenzben.

1/4 üveg 2 frt 60 kr., 1/2 üveg 1 frt 40 kr., 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai kőszvénykenőcs gyors és biztos hatású legjobb szer minden kőszvényes és csúzos bajok, u. m.: gerinczagybantalom, tagszaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggatás stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-tól. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer közt orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy szelenczével 2 frt.

Általános tapasz Stuedel tanártól. Ütés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkúccsz, sebes vagy gyuladt mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tévely 50 kr. Bermentve 75 kr.

Fiaker-por hurut, rekedtség és köhögés ellen. 1 doboz 35 kr., bermentve 60 kr.

Ferencz-pálinka sóval vagy só nélkül. 1 üveg 70 kr.

Fagybalszam Pserhofer J.-tól. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsög 40 kr. Bermentve 65 kr.

Utítünedv egy ált. ismert kit. háziszert hurut, rekedtség göresős köhögés stb. ellen. 1 üvegecske 50 kr. 2 üveg bermentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek), megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kit. háziszert 1 üveg 22 kr., 2 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-tól. Kitűnő háziszert a rossz emésztés és mindenkövetkezmenyei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgöres gyomorhev, aranyér, dugulás stb. ellen, csomag ára 1 frt

Angol csodabalszam egy üveg 50 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelít és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr., bermentve 75 kr.

Golyva-balszam kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bermentve 65 kr.

„Stoll”-féle Kolapraeparatumok kitűnő szer gyomor- és bélbetegségeknek, az idegek erősítésére, 1 liter Kolaelixir vagy bor 3 frt, 1/2 liter 1 frt 60 kr., 1/4 liter 85 kr.

Kola-elixir vagy bor üvegekben darabonként 5 frt 50 kr., 3 frt, 1 frt 60 kr.

Mia-Poko kitűnő szer egyoldalú fejfájás, fogfájás, rheumatizmus stb. ellen. 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztr. lapokban hirdetett összes bel- és külf. gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. *Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzüsszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek.* Bermentve csakis az esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.